

دکسترومتورفان - پی (Dextromethorphan-P)

دسته دارویی: ضد سرفه غیر اوبیوئیدی + ضد احتقان

شکل دارویی: شربت حاوی ۱۵ میلی گرم دکسترومتورفان هیدروبروماید و ۳۰ میلی گرم پ سودوافدرین در هر ۵ میلی لیتر

نحوه عملکرد فرآورده

دکسترومتورفان ایزومر D آنالوگ کدئین به نام متورفان است که برعکس ایزومر L اثر ضد دردی و اعتیادآوری نداشته و از طریق گیرنده اوبیوئیدی عمل نمی کند. این دارو با اثر مرکزی خود، آستانه سرفه را افزایش داده و در بیماران مبتلا به سرفه، برای تسکین سرفه مؤثر می باشد و از این لحاظ، هم قدرت با کدئین است ولی در مقایسه با آن، دکسترومتورفان عوارض جانبی گوارشی و اعتیادآوری ندارد. مکانیسم اثر ضد سرفه ای دارو نامشخص است.

پسودوافدرین ایزومر فضایی (stereoisomer) افدرین است که داروهای سمپاتومیمتیک دو جانبه عمل کننده هستند به این معنی که اولاً به طور مستقیم گیرنده های آلفا و بتا-آدرنرژیک را تحریک می کنند و ثانیاً آزاد شدن نوراپی نفرین از اعصاب سمپاتیک را افزایش می دهند. پسودوافدرین با تحریک گیرنده های آلفا-آدرنرژیک به منظور تنگ کننده رگ های مخاط بینی برای برطرف کردن پرخونی یا احتقان به عنوان decongestant مصرف می شود. این دارو گرفتگی بینی در اثر سرماخوردگی، بیماری های آلرژیک تنفسی و سینوزیت را تسکین داده و تخلیه بینی و سینوس را افزایش می دهد.

مشخصات فارماکوکینتیکی فرآورده

به منوگراف مربوط به اکسپکتورانت مراجعه شود.

موارد مصرف و مقدار مصرف دارو

دکسترومتورفان- پی برای تسکین علامتی احتقان بینی در اثر سرماخوردگی، آلرژی های قسمت فوقانی دستگاه تنفس و سینوزیت و همچنین افزایش دریناژ بینی و سینوس و تسکین علامتی سرفه ناشی از عفونت های خفیف و ویروسی قسمت فوقانی دستگاه تنفس یا ناشی از اینهالره های (افشانه های) محرک به کار می رود. این دارو برای سرفه nonproductive مزمن بسیار مؤثر است.
دوز دارو در بزرگسالان ۵ میلی لیتر هر ۶ ساعت است.

موارد منع مصرف دارو

- ۱- وجود آلرژی به هریک از اجزاء موجود در شربت
- ۲- وجود آلرژی به بروماید
- ۳- سرفه های مداوم (طولانی تر از یک هفته)
- ۴- بیماران تحت درمان با مهارکننده های MAO

عوارض جانبی دارو

مصرف دوز زیاد دکسترومتورفان می تواند باعث تضعیف تنفس شود. پسودوافدرین در برخی از بیماران ممکن است بعضی از عوارض زیر را ایجاد نماید: اضطراب و بیقراری، سردرد، سرگیجه، بیخوابی، اختلال سایکولوژیک، تشن و تاری دید.

تداخل اثر

- ۱- از مصرف همزمان این دارو با مهارکننده های MAO (مثل ایزوکربوکسازید و ترانیل سیپرومین) باید اجتناب شود.
- ۲- مصرف همزمان پسودوافدرین و داروهای مهارکننده MAO می تواند باعث افزایش فشار خون گردد.
- ۳- مصرف همزمان پسودوافدرین با قلبیایی کننده های ادرار (مثل بیکرنات سدیم) و اسیدی کننده های ادرار (مثل آمونیوم کلراید) به ترتیب باعث افزایش و کاهش اثر درمانی پسودوافدرین می شود.

نکات آموزشی درباره این فرآورده

- ۱- overdose دکسترومتورفان ممکن است ایجاد تحریک سیستم عصبی مرکزی و mental confusion نماید.
- ۲- دوزهای خیلی زیاد دکسترومتورفان ممکن است ایجاد تضعیف تنفس کند.
- ۳- با مصرف ۳۰۰ میلی گرم این دارو، toxic psychosis (هایپراکتیویته، توهمات مشخص بینایی و شنوایی) گزارش شده است.
- ۴- دکسترومتورفان ممکن است باعث آزاد شدن هیستامین از ماست سل ها شود و لذا در بچه های atopic (آلرژیک) باید با احتیاط مصرف گردد.
- ۵- موقع مصرف دکسترومتورفان- پی از خوردن داروهای OTC دیگر حاوی مواد مؤثره مشابه باید خودداری شود.
- ۶- از مصرف دارو به مدت طولانی باید خودداری شود.

شرایط نگهداری دارو

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

شیشه ۶۰ میلی لیتری